

І. Б. Вавилова

Караченцев Ігор Дмитрович

КАРАЧЕНЦЕВ Ігор Дмитрович (17. 02. 1940, Київ) – астроном. Чоловік [В. Караченцевої](#). Доктор фізико-математичних наук (1982), професор (2000). Заслужений діяч н. РФ (2010). Премії А. Кретьєна Амер. астроном. товариства (1999), ім. Ф. Бредихіна РАН (2004). Закін. Київський університет (1962). Відтоді працював у Бюракан. астрофіз. обсерваторії (Вірменія); 1967–1971 – старший викладач кафедри заг. астрономії Київ. університету; від 1971 – у Спец. астрофіз. обсерваторії РАН (с-ще Нижній Архиз, Карачаєво-Черкесія, РФ); від 1973 – заступник директора, від 1975 – завідувач відділу позагалакт. астрономії, від 1983 – лаб. позагалакт. астрофізики та космології, від 2006 – гол. н. с. Довів, що співвідношення маса–світність зростає зі складністю системи, променеві швидкості та відстані галактик у межах 10 Мпк підпорядков. універс. Габблів. залежності з хаот. рухами порядку 25 км/сек., а середня густина темної матерії у Місц. Всесвіті обсягом 150 млн світл. р. становить бл. 8 % критич. густини у Всесвіті; виміряв червоні зміщення у понад 1000 галактиках, відстань до 250-ти найближчих галактик, маси й обертал. моменти подвій. галактик, дослідив вияви їхньої динам. еволюції; виявив анізотропне розширення місц. комплексу галактик. Спільно з астрономами Київ. університету визначив амплітуду й напрям косміч. потоку галактик у обсязі 500 млн світл. р. Кер. міжнар. проекту (Німеччина, Іспанія, США, Україна) з дослідж. «Місц. Всесвіту» (2000–10). Автор низки каталогів галактик.

Основні праці

New radial velocities for 301 pairs of galaxies // *Astrophys. J.* 1980. Vol. 44; Двойные галактики. Москва, 1987; The Catalogue of edge-on galaxies // *Astronomische Nachrichten.* 1993. Bd. 314 (співавтор); A Catalog of neighboring galaxies // *Astronomical J.* 2004. Vol. 127 (співавтор).

Бібліографічний опис:

Караченцев Ігор Дмитрович / І. Б. Вавилова // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-9726>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).